

INDICATORI HIBRIZI PENTRU O ECONOMIE EMERGENTĂ

Cercetător postdoctoral dr. Dumitru-Alexandru BODISLAV¹

Rezumat

Această lucrare prezintă situația actuală a economiei globale și se poate duce în lumină reflectoarelor pentru a putea debloca presiunea neobișnuită și evoluționistă a situației economice globale actuale. Posibilitatea utilizării indicatorilor hibridi ca măsură de lucru pentru a readuce în discuție dezvoltarea sustenabilă are la bază puterea de procesare exemplară disponibilă în zilele noastre la un cost redus și care permite oportunitatea finanțării cercetării cu scopul de a crea oicăi de urmat pentru economia globală, fie ca trend și flux, fie ca principii de lucru egăsite la nivel guvernamental cu eficiență creată și impusă la nivel local, regional, național sau unional.

Cuvinte cheie: indicatori hibridi, dezvoltare economică, problema centru-periferie, economie emergentă

Coduri JEL: F63, O11, O3

1. INTRODUCERE

În dorința de a contura și expune sinergia cercetării efectuate pe parcursul articol am dorit a sublinia limitările modelelor actuale și necesitatea unei rupturi în paradigmă, limitările fiind de ordin economic și financiar nu numai la nivel conceptual ci și la nivel de modelare cantitativă și calitativă, existând chiar un curent care a fost dat de *psihologia calmului* care permite lăsarea unui spațiu de manevră, popular fiind intitulată ca lăsarea gardei și astfel super sau supra simplificarea și supra încrederea acordată economiei au permis apariția acestui nexus sincopial care a conturat criza actuală.

Astfel de critici au fost aduse și de către criticii capitalismului, dar perspectiva abordată în această lucrare a fost diferită, pornind de la punctul accelerator al crizei, sistemul financiar văzut din exterior, din perspectiva largă. Noua paradigmă și încrederea largă acordată arată o antiteză cu sistemul economic actual care guvernează societate zilelor noastre, dar lucrurile se înrăutățesc ne mai existând un J.M. Keynes care să își însușească statutul de părinte al macroeconomiei și să ofere soluțiile anilor 1929 – 1933, care astăzi sunt depășite în condițiile crizei deschise începând cu anul 2007. Se cheltuiesc miliarde de dolari încercându-se a se stabili punctul de origine al universului și echilibrul absolut în comuniunea Om – Natură, dar condițiile unei economii funcționale și sustenabile pe termen lung nu pot fi conturate la nivel general și cu caracteristici trasate pe termen lung.

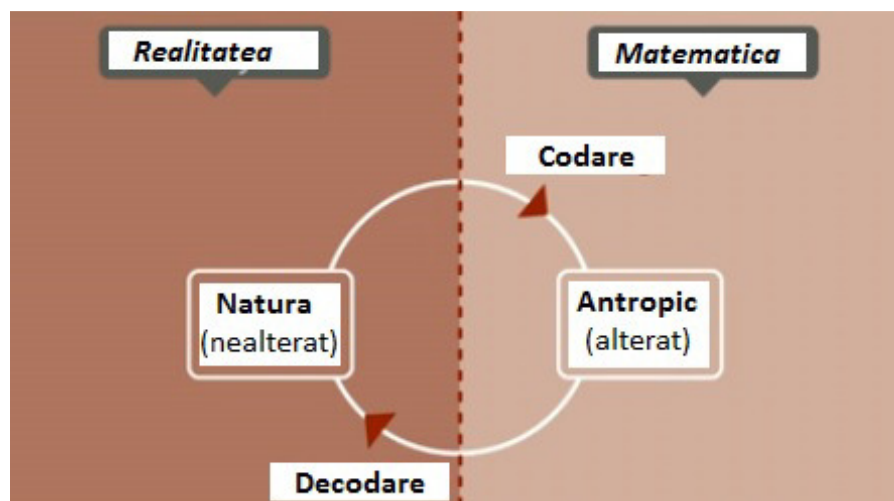
2. ECONOMIA MULTI-COMPLEX

Ce se întâmplă cu dezvoltarea societală care parese că a rămas de natură cantitativistă și fără a valorifica rețeaua rezultată din interacțiunea umană cu economiile corporatiste sau aparatul statal, abordarea soluționară putând veni din sfera științelor cantitative cu evaluare maximă prin construcție calitativă, fizica și a ei ramură interdisciplinară, complexitatea.

¹Academia de Studii Economice din București, alexandru.bodislav@infinitemgroup.com

Pentru a explica fenomenul complexității și validitatea utilizării acestuia putem aduce fizica la rangul științei care poate explica realitatea înconjurătoare până la cel mai mic detaliu, astfel fizica transformată într-un sistem pur cantitativ este translatată în matematică și codată în ecuații, la care adăugăm previziuni testabile și putem astfel demonstra fluxul naturii exact cum acesta se petrece, dar la rândul ei fizica are parte de limitări.

Figura 1. Fluxul Realitatea Înconjurătoare – Cadrul Matematic

Sursa: autorul, pornind de la Vitali, S., et al., 2012

Complexitatea sistemică este cea care depășește nivelul de înțelegere actual al omului (Helbing, 2009, pp. 3680-3685) și astfel crează nevoia de a parcurge timid teoria complexității din dorința evidențierii unei soluții noi.

De ce nu este stăpânită teoria complexității de către oamenii de știință ai zilelor noastre? Datorită neobservării privirii de ansamblu, complexul economic global trebuie observat precum un acvariu, circuitul economic cum este el dat și tulburarea creată fie de unii dintre principalii exponenți, fie prin influența avută de către un factor extern. La fel cum funcționează bancurile de pești sau păsări, coloniile de furnici sau termite, creierul uman sau piețele financiare au același flux de lucru; acestea fiind doar exemple de lucru care pot fi observate din afara reperului, precum în cadrul fizicii, ramura mecanică. Știința complexității are ca limitare maparea acesteia prin construcția ecuațiilor de lucru, astfel față de fizică se produce o ruptură. Sistemele complexe, deși sunt construite pe fundamente reale și au ca mod de dezvoltare tendințe comportamentale rezultate din câteva reguli de interacționare, care dacă sunt aduse în prim plan se observă că au un larg caracter de urgență, adică în cazul apariției unui nou pattern (comportament).

Sistemele complexe, deși sunt construite pe fundamente reale și au ca mod de dezvoltare tendințe comportamentale rezultate din câteva reguli de interacționare, care dacă sunt aduse în prim plan se observă că au un larg caracter de urgență, adică în cazul apariției unui nou pattern (comportament) în sistemul inițial, pattern care să nu poată fi prevăzut sau înțeles prin evaluarea din interior a acestuia, astfel încât să rezulte sinergia, sinergie care poate evolua cantitativ bazându-se pe rezultate non-matematice (în matematică $2 + 2 = 4$, pentru totdeauna) sunt relațiile sau interacțiunile dintre părțile componente. Economia actuală s-a dezvoltat ca o rețea, rețeaua fiind cea mai bună reprezentare a unui sistem complex, iar nodurile rețelei sunt componentele sistemică, iar legăturile funcționale create sunt rezultate din interacțiunile avute, astfel precum ecuațiile sunt elemente principale-motoare pentru fizică și matematică așa sistemele complexe sunt motorizate de rețelele complexe, elementele celor

trei științe lucrând interdisciplinar și fiind focusate pe latura economică și socială care ar rezulta în conturarea noii paradigme necesare actualei și viitoarei evoluții economice, economia complexo-socială având ca principale motoare validarea clasică matematică (cantitativ) și validarea funcțională, prin nuanțarea rețelei orizontale și verticale din cadrul economiei actuale care dă ca rezultat validarea calitativă a noii viziuni și intrarea în pionierat asupra noii paradigme. Acest tip de abordare a fost folosit în fizică, chimie, anatomie, biologie, IT, științe sociale, dar uzanța extinsă spre economie nu este observată nici măcar la nivel teoretic sau doctrinar, literatura de specialitate fiind insignifiantă, existând încercări timide, precum studiul excelent: „*The Network of Global Corporate Control*”, această lucrare fiind prima analiză extinsă asupra analizei economiei de rețea. Acesta nu aduce o componentă nouă în piață ci privește lucrurile dintr-un unghi diferit, nodurile rețelei economice sunt reprezentate de corporații, guverne, oameni și alte extensii ale acestora. Legăturile funcționale dintre noduri reprezintă măsura de încredere și implicare sistemică. Studiul elvețienilor a fost construit alocând poziții de importanță în funcție de grad de deținere în cadrul unei corporații (X deține y% din compania Z) și în funcție de mărimea financiară a companiei și a pieței de execuție, la care se adaugă și economia din care aceasta face parte, precum se adaugă și relațiile cu instituțiile financiare ca legături extravalente.

3. CONEXIUNEA CENTRU – PERIFERIE ȘI NEVOIA PENTRU O NOUĂ ABORDARE

Relațiile de guvernare și guvernantă, proprietate privată, proprietate publică rezultă în relații cu valențe pentru a crea deschidere sau a izola anumite entități chiar dacă acestea sunt puternic interconectate, iar dacă o matrice se crează la nivel global se observă clar cine controlează lumea și există posibilitatea de a observa economia la nivel global, care deși este formată din state, uniuni economice sau alianțe militare să se reducă la nivel decizional la sisteme de guvernantă corporativă mascată, iar acest fel de comportament poartă o încărcătură sistemică mare, riscul sistemic care ne arată vulnerabilitatea totală a sistemului, valorificând contrar ideii-pilon al globalizării că un grad ridicat de interconectare reprezintă motorul globalizării sau a economiei deschise, dar putând fi considerată ca un element detrimental al stabilității, deoarece interconectarea vine și cu un grad ridicat de expunere la apariția unei „epidemii economice”.

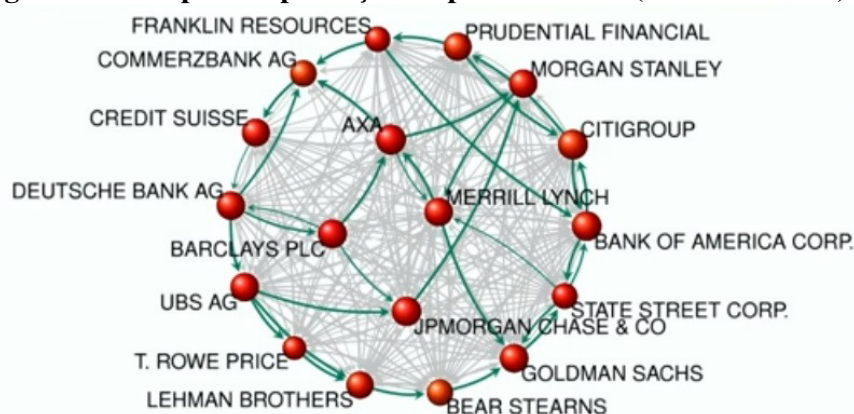
Ruptura dintre oamenii de știință și economiști a rezultat din faptul că economiștii au construit și impus în piață anumite principii și teorii economice fără a le testa măcar la nivel cantitativ. Conform aceluiași studiu elvețian a rezultat că problema centru – periferie este cea care validează ideea de spread global al elementelor principale dintr-o criză, dar există și o problemă pe care o putem intitula *hiper-centrul*. Această arată că în cadrul centrului există un pol central al puterii, asemănător cu zona metropolitană a unei zone geografice (urbane), astfel de exemplificare fiind efectuată și de către Paul Krugman în scrierile sale (Krugman, 2009). În orașele dezvoltate conform principiilor sistemice arhitectonice avem de a face cu o suburbie, o periferie și un centru, iar în cadrul centrului acesta este divizat pe anumite principii, într-o zonă aflându-se centrul financiar (de obicei acolo se observă cele mai mari și mai impozante clădiri), dacă revenim la acel studiu se observă că (Vitali, et al., 2012):

- **Centrul** coordonează 75% din relații și activități deși el reprezintă 25% din fluxul fizic;
- În **hiper-centru** regăsim 36% din decidenții globali și aceștia reprezintă 95% din totalul relațiilor globale (fie financiare, fie doar ca flux).

Studiul efectuat în Elveția a fost construit în anul 2011, publicat în 2012 și conține ca influență observată toate corporațiile transnaționale existente pe glob, aproximativ 43000, iar rezultatul este conturat și la nivel de flux decizional global (efectul centru-periferie luând în

considerare puterea și controlul exercitat), astfel ideea lui Max Weber este revalidată, aceea că voința unui singur membru poate trona peste dorințele de sens opus ale celorlați membri. Același studiu a evaluat deținerile din corporații și a rezultat în funcție de nodurile create avem de a face cu 600000 de noduri de rețea în cele 43000 de corporații transnaționale, iar 737 de noduri controlează 80% din totalul corporațiilor, surpriza fiind că aceste 737 de noduri reprezintă corporații financiare din SUA și Marea Britanie, iar din aceste 737 de noduri avem 146 de noduri sau jucători globali care controlează 40% din fluxul financiar transnațional global (Vitali, et al., 2012), probabil că de aici rezultă și puterea, influența, efectul de epidemie al crizei actuale, tradus tehnic prin riscul sistemic transpus la nivelul economiei globale și are ca rezultat secundar apariția proceselor de influență top down (același sistem de tip centru – periferie) care auto-organizează economia globală (conform figurei 2, putem observa că pe parcursul crizei, la 6 ani după instalarea acestora 5 jucători globali, parte din nodurile hiper centrului, au dispărut).

Figura 2. Principalii Exponenți ai Hiper-Centrului (ante criză 2007)

Sursa:preluareVitali, S., et al., 2012

4. INDICATORII HIBRIZI – SOLUȚIA OPTIMĂ A VIITORULUI ECONOMIEI

Inovațiile tehnologice obținute în domeniul privat, dar cu suportul statului, au revoluționat locul de muncă, aducând puterea reprezentată de competitivitatea economiilor emergente în care se regăsesc noii jucători în apropierea jucătorilor consacrați din țările dezvoltate. Cercetarea a prevăzut analiza exploratorie a combinării soluțiilor de guvernare statală prin filtrul modelului corporativ hibrid implementat statal și oferind posibilitatea dezvoltării unui indicator socio-economic și științific utilizabil în elaborarea politicilor economice optime prin utilizarea celei mai bune opțiuni avute pentru a putea transfera sistemul de selecție și decizie microeconomică către mediul guvernamental, iar îngustarea spectrului decizional este efectuată prin filtrul analizei funcționale (oportunist rațional) a big data și prin utilizarea proceselor pe tururi regăsite în algoritmi de lucru calitativi întâlniți în business intelligence, nu numai ca principiu de lucru la nivelul timpului prezent ci și ca model de preselectie a alegerilor macro efectuate de către indivizii și grupurile care formează satul global.

Automatizarea big data ca filtru macroeconomic are și rolul de a aduce o nouă viziune asupra prognozelor macroeconomice și așteptărilor microeconomice și având rolul de a simetriza informația disponibilă la nivelul conturării conceptului actual de capitalism. Trebuie definită ideea de big data ca nefiind un concept al secolului 21, fenomenul a evoluat și s-a naturalizat în viața cotidiană, respectiv acest volum uriaș de date este folosit pentru a rezolva probleme, pentru a îmbunătăți bunăstarea și genera avans economic. Colectarea, stocarea și analiza realizată asupra volumelor mari de date este posibilă prin avansul tehnologic care

permite un cost scăzut în analizarea acestor informații. Trendul utilizării big data este abia la început în economiile emergente, dar destul de dezvoltat în țările care susțin investiția în Cercetare & Dezvoltare, primele fiind SUA, Israel și Germania. Avansul tehnologic este la început și centralizarea datelor cu caracter personal și în format securizat va lua un avânt considerabil în perioada viitoare cu impact principal la nivel macroeconomic în analiza datelor pentru a preîntâmpina așteptările și necesitățile consumatorilor la nivel global, de la nevoile avute pentru medicație și producție farmaceutică customizată la întâmpinarea microtendurilor care dau tendințele viitoare asupra producției agricole, orice nexus informațional având efectul de sinergie asupra sistemului influențat sau asupra indicatorului validat.

5. MENȚIONARE

Această lucrare a fost realizată în cadrul proiectului POSDRU/159/1.5/S/142115 cu titlul "Performanță și excelență în cercetare doctorală și postdoctorală în domeniul științelor economice din România", cofinanțat din Fondul Social European prin intermediul Programului Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013.

6. REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. Bodislav, D. A. 'Transferring business intelligence and big data analysis from corporations to governments as a hybrid leading indicator', 2015, *Theoretical and Applied Economics*, Vol. 22, Nr. 1, pp. 257-264.
2. Bodislav, D. A. 'Modelul corporativ optim de creștere economică sustenabilă pentru o țară emergentă', București: ASE, 2013.
3. Helbing, D. 'The Outbreak of Cooperation among success-driven individuals under noisy conditions', *Proceedings of the National Academy of Sciences of the USA*, 10 Martie 2009, Vol. 106, pp. 3680 – 3685.
4. Krugman, P. 'A Country Is Not a Company', Cambridge: Editura Harvard Business Review Classics, 2009.
5. Vitali, S.; Glattefelder, J.; Battiston, S. 'The Network of Global Corporate Control', *PloS ONE*, Nr. 10, Vol. 6, Open Journal.